

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
peltisor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::**

Miniszterek Sárosban.

Nekünk sárosiaknak szűkebb kis hazánk a nemzetünket körülövező koszorú azon virágai közé tartozik, melynek szirma hőseink vértől nyeri a színét, amely üdőségével és pompájával bibor-véresen ragyogja be a világtörténelem folyton új életet és példaadást lehelő lapjait, és bizonyos varázserő birtokába lépve, erősen elhalaványítja még a nap lenyugvó köntösét is.

A mi szűkebb kis világunk, nemzetünk, hazánk azon testőrei közül való, akik tudják, mi egy világháború ezer szenvedése, akik tudják, mit jelent hazáért élni, hazáért vérezni, a hazáért otthagyni a szülői hajlékot és a legkietlenebb időben tovább menni, amerre csak szemünk ellát, minden nélkül: letörött szívvel. Igen, Ő azon megtépázott acél szívek közül való, akiken a sebek sírva beszélnek, akiknek leégett hajlékai csendesen zokognak, akiknek bevetetlen földjei keseregnek, akiknek halmain tömegsírok pihennek halálos csendben és alusszák az emberi sors megtörött reményeit; de amely sírok minden egyes röge egy beszélő érdemkereszt a multból, hogy volt férfierény;

egy kis példaadó kép a jelenben, hogy nagy időkben mindig fellobog az isteni szikra az emberekben, hogy örök fényvel lobogjon a halhatatlanság óceánjain; hősi eposza a jövőndő nemzedéknek, mely új daliákat, új félisteneket, új csodákat, új, hazáért élő és honukért meghaló magyar ifjakat nevel a jövőndő ködös világába vesző, de feltétlenül beköszöntő boldogabb nemzedéknek.

Nekünk sárosiaknak szűkebb kis országunk az a megráncigált, megfogyatkozott, megrongyosodott kőszáli sasunk, ki örömmel üdvözlí azokat, akik szerető lélekkel igyekeznek rendbeszedni véres, de máris gyógyulófélben levő szárnyait, akik iparkodnak, hogy felépíthesse azt, amihez visszahúz a szív melege, a közös munka, a közös öröm és közös gyász: az elhagyott régi fészket.

És most, midőn örömkönnyeket hullató szemmel nézi a csákrót, mely a szerető szívek érzületéből van fonva és újabb két gyönyörű szírommal igyekszik gazdagítani azt: nagy örömmel emlékszik meg arról a megtiszteltetésről, arról a szeretetről, mely ezen két koszorúvirághoz fűződik.

Mindenki tudja, hogy kikről van szó! Mindenki tudja, hogy báró Ghillány Imre

földművelésügyi és Sándor János belügyminiszterről, akik eljöttek közénk, hogy megnézzék, mennyit szenvedtünk; eljöttek közénk, hogy résztvevő szívükkel, meleg jóakarattal segítsenek behegeszteni azokat a sebeket, amelyeket hazánk védelmében szenvedtünk. ***

Sándor János belügyminiszter és br. Ghillány földművelésügyi miniszter július 13-ikán reggelfél 6 órakor érkeztek meg városunkba. Idejövetelük célja az volt, hogy innét kiindulva megszemléljék Sáros és Zemplénavarmegyéknek az orosz betörés által megkárosított vidékeit és megtegyék a szükséges intézkedéseket. A minisztereket az állomáson Szinyei Merse István főispánunk és Faragó József polgármesterünk fogadta. A vármegyháza nagy tanácstermében Taly József alispán szép beszédben üdvözölte a minisztereket.

Beszédére Sándor János belügyminiszter válaszolt és kiemelte, hogy nem ünnepegni, hanem munkálkodni jöttek: eljöttek, hogy személyesen is meggyőződjenek a felmerült károkról. Ezek után kifejezte azon reményét, hogy megyénk, melynek közönsége rend-, rang- és felekezeti különbség nélkül tett fényes tanú-

hagyni mégis csak remény dolog. És ennek a lánynak mégis igaza van. Nem maradhatok itthon csak azért, hogy életemet megmentssem. Mert mit ér az a hitvány élet, amelyet gyalázat árán mentettünk meg? És nem gyalázat-e, hogy most oly sok ezren, akikre a boldogság éppúgy felragyogott, mint én reám, szembenéznek a halállal, én pedig gyáva önzéssel itthon lapulok meg.

Tihamér másnap jelentkezett ezredénél. Főnöke olyan résztvevően nézett a szemébe. Mintha kiolvasta volna belőle, hogy mit hagy itt ez a fiatalember.

Elbűcsűzött Rózsikától is. A lány megremegett, amikor Tihamér hirtelen lehajolt és megcsókolta kezét. Tihamérra nézett hosszán, bánatosan, könny csillogott a szemében, mélységes szerelem lobogott fel tekintetében.

— Látja, Tihamér, engem sem talált egészen készületlenül az Ön távozása. E szavaknál egy Mária-érmét nyújtott át szemérmes pillantással az ifjú leventének.

— Ez legyen talizmánja — susogta alig hallhatóan. De Tihamér szeráfzene gyanánt hallotta a lánynak minden egyes szavát.

Másnap hiába várta Rózsika az ő hűséges lovagját. Amint így egyedül sietett haza, a nő léleknek ingatagsága erőt vett rajta és nagyon, nagyon kezdte banni, hogy a szegény fiút harcra küldte. Ha súlyosan megsebesül, nehéz betegségbe esik, vagy ott pusztul el, mindennek

TÁRCA.

Mire a fák kivirítanak.

Mint egy Jean d'Arc lépett ki a Vöröskereszt Kossuth Lajos utcai bejáráján Pető Rózsika. Az utcán egy élő lélek sem mutatkozott, nem jött senki mögötte. Egynéhány pillanat múlva azonban egy oldalutcaból léptek kopogása szűrődött át az őszi szél panaszos dúdolásán. A lépések egyre közelebb és tisztábban hallatszóttak. Végül egész közel jött egy férfialak a hazasiető hölgyhöz.

— Kezét csókolom, Rózsika! — Honnan ilyen későn és így egyedül?

— A kórházban dolgoztam mostanáig.

— Ez valóban nagyon szép. Ott most nagy érdemeket szerez magának az irgalmasság mezején. Legyen nekem is érdemem, hogy Önt hazakísérem.

— Olyan rövid volt ma az utam hazáig, nem is vettem észre, mikor értünk a kapuig. Igazán szép öntől, hogy elkísért. Köszönöm.

— Rajtam a köszönés sora, Rózsika. Ezt az estét legszebb estém közé iktatom naplómban — nem, a szívemben. Nem ismételhették meg ezt holnap, holnapután is és sok, sok napon?

— Szívesen veszem, ha elkísér engem. Rendesen nyolc órakor jövök ki, ma kivételesen tovább voltunk bent, mert sok volt a dolgunk.

— Holnap tehát találkozunk, Rózsika?

— Ha úgy tetszik Jó éjszakát!

— Jó éjszakát!

A kapu bezárult. Nyirkosságára ocsúdott csak fel elragadtatásából Kiss Tihamér e szavakkal:

— Ez aztán az arany lány! Érdemes volna megsebesülni, hogy ennek az angyalnak ápoló kezei alá kerüljön az ember.

Nap-nap mellett találkoztak, érezték a fiatal lelkék üdőségével az ilyen találkozások ártatlan költészetét.

Egy napon Rózsika ezekkel a szavakkal fordult a fiatalemberhez:

— Tihamér, Ön nem restel ilyen tagbaszakadt legény léteire itthon lebzselni most, amikor minden fegyverfogható embernek a harcra van szüksége.

Tihamérnek az arcába szökött a vére. Mélyen lelkébe vágta Rózsika szavai. Vidámsága egy csapásra eltűnt. Keveset beszélt és vontatottan. Annál többet gondolkodott ez este. Mikor elbűcsűztek és magára maradt, egészen bele-mélyedt a töprengésbe.

Tehetséges és pontos hivatalnok volt. Főnöke mint nélkülözhetetlent terjesztette fel a miniszteriumba. Megvolt tehát a módja, hogy kikerülje a harctér borzalmait. Mégis csak szörnyű dolog volna itthagyni az életet. És milyen szép ez az élet! Hiszen előtte még egy szép jövő áll: gyors karrier, boldog házasság. Mindezt itt-

város polgármestere mondott lelkes pohárköszöntőt, melyben Debreczen érdemes polgármesterét, Márk Endrét éltette. Debreczen városa — úgymond — hazafias áldozatkészségében példát adott az egész országnak, s cselekvésben megelőzte az egész országot. A hazafias áldozatkészség és hazaszeretet Mekkájába, Debreczenbe minden magyar embernek el kell zárnodokolnia. Márk Endre Faragó Józsefet, Eperjes város irigylet polgármesterét éltette.

Másnap, 16-ikán, reggeli 5 óra 40 perckor a debreczeni küldöttség Szinyei Merse István főispán, Bánó Aladár vm. főjegyző, Faragó József polgármester, Gömör János vöröskeresztes titkár, Klauszer Kálmán vm. tb. főjegyző, főispáni titkár és Dvortsák Győző, lapunk felelős szerkesztőjének tarsaságában Bártfára utazott, hol a társasághoz Szakmár Géza főszolgabíró, Fekete Elemér polgármester, Bánó Iván határszéli rendőrtanácsos és Szutórisz Róbert postafelügyelő csatlakozott még. A vármegyei múzeumnak és a városi nagytemplomnak megtekintése után a társaság átment Zboróra, ahol Szepesházy Imre orsz. képviselő és Gallotsik István főszolgabíró csatlakoztak hozzájuk. Itt tüzetesen megtekintette Zboró «Podhradz» nevű részét, mely teljesen elpusztult, amelynek felépítését Debreczen küldöttsége tervbe vette. Innen Alsópagyonyra ment a küldöttség, mely szintén elpusztult, majd Felsővízközre s a küldöttség egyrésze Ladomérmezőre, illetve Felsőhunkócra, sőt az ország határán túl Barvinekre.

Debreczen város küldöttsége Bártfafürdőben tartott ülést, melyen — miután az elpusztított vidéket nagy részében megtekintette — hosszabb eszmecsere után Than Gyula lapszerkesztő javaslatára

az ablakon át a kékes téli alkonyatban imbolygó, lombtalan nyírfákat.

Tihamér, amint így néz a búsan bólogató nyírfákra, hirtelen megragadja jegyese kezét e szavakkal és hosszasan, mélyen a szemébe néz:

— Rózsika, nézd ezeket a nyírfákat! Olyanok fehér köntösükben, mint fehér ruhába öltözött nyoszolyólányok. Ha meghaltam volna, ilyen bólogató nyírfák alatt szerettem volna örök álommat aludni.

Tihamér azonban ez utolsó szavakat nagyon megbánta, mert Rózsika könnyes szeméből látta, hogy fájdalmat okozott menyasszonyának. Hogy hibáját jóvátegye, hirtelen fordulattal ezt kérdezte tőle:

— Rózsika, gondolkodtál-e már azon, kiket kérj fel nyoszolyólányoknak?

— Én igen, hát teneked vannak-e már kiválasztott vőfélyeid?

— És ha nem lesz meg egyhamar a béke, és én a harctérre megyek?

— Nem mégy már el. Összel magam küldtelek, most magam tartlak vissza. Súlyos sebed van. Jó, hogy kiállottad. Ezzel le is róttad kötelességedet hazáddal szemben. Hiszen úgyis csak önként mentél a harctérre. Rám is kell gondolnod most már. Én úgy érzem, ha elveszíténélek, belepustulnék.

— Az égre kérek, Rózsika, ne érzékenykedj! Mire a fák kivirítanak, meglesz a béke és a mi

akként határozott, hogy Zboró «Podhradz» nevű részét építeti fel, annak felépítésére iránt rögtön intézkedéseket is tesz. Debreczen hazafias közönsége bizonyosan a legnagyobb meglepetéssel fogja tudomásul venni, hogy Zboró-Debreczenfalva Rákóczi egykori várjobbágyai ivadékainak ad új hajlékot. A küldöttség este nyolc órakor vette egyenes útját Bártfáról Budapestre.

Egy negyedév.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága július 23-ikán d. e. 10 órakor tartja nyári közgyűlést az ősi székház tanácstermében.

E közgyűlésen kerül tárgyalás alá Tahy József alispánnak rendkívül értékes, gazdag negyedévi jelentése, melyből a következőket vesszük.

Jelentése elején meleg szavakkal parentálja el a törvényhatósági, illetve közig. bizottságnak a közelmúltban meghalt három kiváló tagját, kiknek halála nagy veszteséget jelent közéletünkben. Ezek Krayzell Aladár, Eperjes szab. kir. város volt polgármestere, Baán Géza, Sárosvármegye volt főpénztárosa és Fest Géza kir. ügyész, kiknek tevékeny részük volt közigazgatási életünkben.

Majd megemlékezik Fischer-Colbrie Ágoston kassai püspöknek I. oszt. vaskorona-renddel és dr. Holénia Gyulának, Eperjes sz. kir. város főorvosának a Ferenc József-rend lovagkeresztjével való kitüntetéséről.

Jelentése további folyamán kiterjeszkedik az elmúlt negyedévnek közéletünkben történt mindennemű eseményére. — De tartsunk sort.

Oroszok kitarodása.

Hadseregünknek s a szövetséges német hadseregnek május első napjaiban teljesített nagy munkája, amely az ellenség arcvonalát több helyütt áttörte, rövidesen vármegyénkben is éreztette áldásos hatását. Az ellenség május 6-ikán lázas sietséggel vonult ki a vármegye területéről, minek hírére, de hatósági felszólítás folytán is, sietve tért vissza lakóhelyére a kiűrt községek lakossága. A visszatérőkre rettenetes pusztulás képe várakozott. A feldúlt lakóhelyek helyreállításáról egyelőre a legtöbb

esküvőnk is meglesz. Mikor tartjuk meg az esküvőt? Úgy-e, májusban? Ez a legszebb hónap.

Rózsika a boldogság csókjaival válaszolt vőlegénye minden szavára. Végtelenül boldoggá tették Tihamér jövőbepillantásai.

De a boldogság szelid galambja soha sincs biztonságban, amikor a legnagyobb turbék, akkor csap rá a szerencsétlenség ölyve. Rózsika boldogságának ártatlan galambjára is ilyen derült égből csapott le a balsors csúnya madara.

Tihamérban minden más érzésen felülkerekedtek a férfi érzései: a hazaszeretet és a dicsőségvágy. Egy szép napon eltűnt. Rózsikától is csak levélben búcsúzott. Bocsánatot kér tőle tettéért, de ő úgy érzi, hogy másképp nem szabad cselekednie. Neki vissza kellett térnie a harctérre, mert neki itt a helye. Ez törhetlen meggyőződése, ebben nem akar megindogni egy pillanatra sem. Ezért nem akarta magát a személyes búcsúzás és a vele járó elérzékenyülés és megtántorodás veszélyeinek kitenni.

Rózsika hosszan, fájdalmasan nézte a Tihamér férfit vonásaival írott sorokat.

Mikor fölvetette könnyes szemét, tekintete az ablakon át szeliden imbolygó nyírfákra esett. És maga elé mormolta Tihamérnak szavait:

Mire a fák kivirítanak...

Petrássevich Pál.

helyen szó sem lehetett, de lázas sietséggel kellett hozzálatni a tavaszi vetési munkákhoz, ha azt akarták, hogy munkájukat legalább részben koronázza a siker.

A hazatért népek úgy a kormány, mint a társadalom segítségére jött. Kormányunk azonnal s nagy jóakarattal intézkedett, illetve az eperjesi miniszteri kirendeltség útján gondoskodott arról, hogy a lakosság hamarosan hozzájuthasson a szükséges vetőmaghoz. E célra 2500 q burgonyát, 3700 q árpát, 1800 q zabot, 70 q tatárkát és 30 q kölest rendelt meg, s részben ingyen, részben kedvezményesen áron osztott ki a lakosság között. A nagyszabású s nemes szándék életreállításánál, sajnos, váratlan akadályok mutatkoztak, a meghozott termékek vasúton való helyhez szállítása túlságosan lassan történt, ami annál kellemetlenebb volt, mert a vetés már amúgy is elkésett. A megfogott igáserőt részben a földművelésügyi miniszter úr pótolta kedvezményesen áron adott kislejeztett katonai lovakkal, részben meg vármegyénk gazdaközönsége segített, s az ellenség által nem érintett járásokból és városokból a mezőgazdák fogataikkal a feldúlt vidékekre mentek, hogy honfitársaiknak segítségét nyújtsanak.

Ily módon a tavaszi munkákat — ha elkésve is — de végrehajtotta az elpusztult vidékek lakossága.

A harctér képe.

A háború folyamán hadászati tekintetből vármegyénkben felégették 19 községet 657 házzal; kiűrtettek 37 községet; az ellenség megszállott 79 községet; a harcok folyamán egészben vagy részben felégették vagy megrongáltak 57 községben 1664 házat. A felégett vagy megrongált házak között középület (templom, paplak, iskola, postahivatal, körjegyzői lak, csendőrlaktanya) volt 79.

Az ellenség oly gyorsan nyomult előre, hogy számos községnek lakosai már el se menekülhettek, azok tehát az ellenséges megszállás idején is otthon maradtak. Ezek a tavaszi vetési munkákat a rendes időben végezheték el.

Az ellenség elvonulása alkalmával több községből, és pedig Bártfa városából 1, a bártfai járásból 29, a felsővízközi járásból 7, összesen 37 egyént hurcolt el, ezek közül 5 egyén időközben hazakerült, a többiek azonban még mindig az ellenség fogságában vannak.

A kiűrt községek lakosságát a girálta, eperjesi, lemes, bártfai járásokból s részben — főleg átmenőleg — Eperjes városában helyezték el. Ez alkalommal kiemelt az emberbaráti érzést, amellyel a lakosság menekülő honfitársaik segítségére sietett, azokat hajlékaiba befogadta, velük csekély készletét szíves készséggel megosztotta. A kormány által adott segélyösszeg csak csekély részben téríti meg azt az áldozatot, amelyet a szerencsétlenség által sújtott embertársaik érdekében hoztak. Ezért az áldozatkészségért a legnagyobb elismerést és köszönetet érdemlik meg.

Segítő-akció.

Hálás köszönettel adózik azért a nemes, a felebaráti szeretet melegtől vezetett mozgalomért is, amely Fischer-Colbrie Ágost püspök, Szalay Lászlóné és Sipos Gyula ipar- és kereskedelmi kamarai elnök vezetésével Kassán és Abauj-Tornavármegyében indult meg s az ellenség betörésétől sújtott lakosságunknak éppen abban az időpontban nyújtott segítő kezet, amikor az arra leginkább reászorult. E mozgalom rögtön az ellenség kitarodása után indult meg, s oly ügyességgel és gyorsasággal intézték, hogy a különben is igen jelentékeny segítség értékét messze túlhaladó anyagi és erkölcsi hasznot hozott s igen jelentékeny tényezője lett a nyomor enyhítésének.

A nemes mozgalom a nagymennyiségű természetben való segélyen kívül pénzben 5244 kor. 55 fill. összeget eredményezett.

Budapesten dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t. és br. Ghillány Imre földművelésügyi miniszter kezdeményezésére május 18-ikán országos akció indult meg a sárosvármegyei, orospusztította vidék népének felségélyezésére, amelynek keretében Berzeviczy Alberttel élén nagybizottság, Berzeviczy Albertné és br. Ghillány Imréné elnökle alatt hölgybizottság, s Szmrecsányi Miklós nyug. miniszteri tanácsos vezetésével végrehajtó-bizottság működik a nagy cél elérése érdekében, — hogy sorssújtotta lakosságunk minél inkább megérezze nagy szükségében a magyar nemzet segítő kezének erejét. A nagy-

bizottság, melynek élén a két férfiú kivül, akik a mozgalmat megindították, Szmracsányi Lajos v. b. t. t., egri érsek, továbbá dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai, dr. Novák István eperjesi megyéspüspök és Szinyei Merse István főispán állanak, főleg az ország egyéb vidékein lakó sárosiakból alakult, azon kedves alapeszméből indulva ki, hogy ők, kik a mi bajainkat, szükségünket közelebbről ismerik, legyenek a szószólóink, közvetítőink a nagy haza és szűkebb hazájuk között. A pénzügyítés eredménye már eddig is 42,435 kor. 04 fill. s hogy a gyűjtés mily jelentékeny tényezője lesz a károsultak felségélyezésének, arra biztosíték az a változatos s nagyszabású program, amelyet a végrehajtóbizottság dolgozott ki.

Május 31-ikén Szinyei Merse István főispán kezdeményezésére s elnöklésével a vármegye-háza tanácstermében megalakult a vármegyei központi segélyező-bizottság, mely teljes odaadással látott hozzá a bajok sürgős orvoslásához. A bizottság, melynek védnökei Szmracsányi Lajos v. b. t. t., egri érsek, Berzeviczy Albert v. b. t. t. s br. Ghillány Imre v. b. t. t., földművelésügyi miniszter, továbbá Fischer-Colbrie Ágost dr. kassai és Novák István dr. eperjesi püspök, teljes odaadással látott hozzá a bajok sürgős orvoslásához. A központi bizottság naponta ülésezik, — vezeti a gyűjtési mozgalmat s tárgyalja a felmerült konkrét eseteket. Azonfelül jársonként, illetve sz. kir. városokként és körjegyzőségeként is alakultak helyi bizottságok, melyeknek feladata a vidék értelmiségét s a nép vezetőit a károsultak részére való segélygyűjtésen kívül az önségélyre is szervezni s a helyszínen láttatni el mindazon ügyeket, amelyek a hadsegélyezéssel, közegészségüggyel, köztisztasággal, gazdasági munkák elvégzésével, népelemezéssel s egyéb fontos közigazgatási ágazatokkal összefüggnek. E szervezkedés lesz hivatva arra, hogy a közigazgatás nehéz munkáját megkönnyítse és teljessé tegye, hogy az életbe vigye át azt a fölötté nagyszámú rendelkezést, amelyet a háború országosra s főleg nálunk szükségessé tett s hogy odajuttasson mindnyájunkat, hogy a nagy megrázkódtatást szervezettel, egymás támogatásával viseljük el, s ennek következtében a nehézségekből annyit küzdjünk le, a károkból annyit hárítsunk el, amennyit csak lehetséges. Ez alkalommal is komolyan kéri értelmiségünket, vegyen részt a központi, illetve vidéki bizottságok munkájában, dolgozzék azokban mindenki annyit, amennyit csak meglehet, mert mi otthonmaradtok hazafiasabb s jobban az emberiség s a társadalom javára szolgáló munkát a mai napokban nem végezhetünk a segélyező-mozgalmában teljes erővel való részvétel nélkül.

Már most is elmondhatja, hogy vidéki értelmiségünk meghallotta a haza hívó szavát s a munkálatokban csekély kivétellel részt is vesz. E hely természetesen nem szolgálhat arra, hogy mindannyiunknak nemes buzgóságát kiemelhesse, csak egy esetről emlékezik meg, a kezdet kezdetének egy gyönyörű jelenségéről, szolgáljon az például a hazafias buzgóságra: Gallé Marcell jérneyi r. kath. plébánosról, aki azonnal az oroszok kitarodása után s minden felszólítás nélkül nagy tömeg éllelmiszert és pénzt gyűjtött s szállított el a vármegye-házára, károsult lakosságunk segélyezésére.

Kormányunk az elpusztított vidék helyreállítása érdekében széleskörű mozgalmat indított meg, mely célból a főispán vezetésével bizottság alakult, amely június hó 9-ikén tartott értekezletén megállapította az e tekintetben szükséges legsürgősebb teendőket s a kormány által kilátásba helyezett államségély mellett máris megindította mindazon munkákat, amelyek a gazdasági helyzet javítása és fellendítése, az építkezések gyors lehetővé tétele, a közegészségügy rendezése s egyéb mutatkozó bajok orvoslása körül szükségesek. Ezen akció remélhetővé teszi, hogy a romokat mielőbb eltakaríthatjuk, az égető bajokat orvosolhatjuk, s az elpusztult vidéken a rendes gazdasági, társadalmi és forgalmi élet még a tél beállta előtt megindulhat.

Közigazgatás.

A közigazgatás menete és vezetése az elmúlt negyedévben is zavartalan volt és fennakadást nem szenvedett. A hadállapot által okozott rendkívüli viszonyok az elmúlt időszakban is felette sok és nehéz munkával terhelték a létszámukban jelentékenyen megfogyatkozott közigazgatási tisztviselőket s a községi

és körjegyzőket, s ez alkalommal is teljes elismeréssel nyilatkozhatik azon önfeláldozó buzgó munkásságról, a mellyel feladatuknak vállvetett odaadással lankadatlanul megfelelői igyekeztek.

Az ellenségnek vármegyénk területéről való kivonulása után azonnal intézkedett, hogy az ellenség által megszállt területeken a közigazgatási hivatalok eredeti székhelyeiket foglalják el s nyomban kezdjék meg működésüket.

Katonai károk becslése.

A katonai károk becslésére vonatkozó eljárás lefolytatása felette nagy nehézségekbe ütközött vármegyénkben főképpen azért, mert a katonai kártételek és erőszakos harácsolások első esetei még a hadviselés első idejében, az erre vonatkozó eljárást szabályozó miniszteri rendelet megjelenését jóval megelőzőleg fordultak elő, s az ezekre vonatkozólag felvett és felterjesztett nyomozati és becslési jegyzőkönyveket az illető katonai hatóság s a kassai kormánybiztos az utóbbi megjelent miniszteri rendeletben meghatározott formák szerinti becslobizottsági eljárás alá vétel végett, tárgyalás nélkül visszaküldötte hozzá.

A községenkénti becslési eljárást pedig részben a hadiállapotnak hosszúra kinyúlása s ezzel kapcsolatban a kártételeknek folytonosan ismétlődő esetei, részben pedig azon körülmény akadályozta, hogy a katonai hatóság a becslobizottságokba képviselőket, ismételt megkeresés dacára nem küldött. Az elsőfokú hatóságok tehát a becslési eljárást ezek közbenjötté nélkül foganatosították.

Ezen rendkívüli nagy munkával járó, s részben idő előtt megkezdett eljárás még mindig folyamatban van.

Hasonló nehézségekkel járt a hadiszolgáltatásként igénybevevett lovak és fogatok kártalanításának kieszközlése.

Élelmiszerral való ellátás.

Vármegyénk lakosságának élelmiszerekkel — különösen pedig a szükséges lisztmennyiséggel — való ellátása érdekében tett s már az elmúlt negyedévi jelentésében részletesen ismertett hatósági intézkedések kapcsán jelenti, hogy a nyersanyagok ide való szállítása, kezelése, megőrlése stb. iránt a Nagysárosi Műmalommal létrejött megállapodás teljesen bevált s a lakosság az életbeléptetett utalványrendszer mellett a szükséges lisztel meggyeserte nemcsak kielégítő módon volt ellátható, de sőt módunkban állott még a szomszéd vármegyék egyes lisztben szűkölködő vidékeit is kiegészíteni.

E helyütt különösen elismeréssel kell kiemelni azt a fáradhatlan buzgalmat, a mellyel Faragó József, Eperjes szab. kir. város nagyérdemű polgármestere ezen nagyfontosságú ügykör intézésében az ő ismert, alapos, széleskörű tudásával kezdettől fogva odaadó készséggel segítségére volt.

Nem hagyhatja megemlítés nélkül az élelmiszcikkek mindinkább fokozódó piaci drágaságát, ami különösen Eperjes városának fogyasztóközönségét, ahol a lakosság száma az ott elhelyezett nagyszámú katonasággal nagymértékben emelkedett, már alig elviselhető módon sújtja. Ennek egyik oka köztudomás szerint a vármegyénket elárasztott közvetítők és ügynökök üzérkedésében rejlik, a kik a gyors meggazdagodás vágyától vezéreltetve, igekeznek a készleteket összevásárolni, hogy azokat azután tetszésük szerinti időben, felcsigázott árak mellett, rendszerint az itteni forgalomból elvonva, vármegyénk területén kívül értékesíthessék. Ezen bajoknak radikális eszközökkel való orvoslása ugyan elsősorban a kormány feladatát képezi, mégis kötelességének vélt eleget tenni, a midőn a hatóságok figyelmét erre felhívta s megfélelően utasította, hogy minden törvényes eszközzel igyekezzenek az üzérkedést, úgyszintén az élelmiszerek maximális árainak megállapításával a drágaság indokolatlan emelkedését megakadályozni.

Ilyképen remélhető, hogy a piaci árak mesterséges felszökötése némileg korlátozható lesz.

Hadikölcsön.

A nemzeti hadikölcsönt illetőleg jelenti, hogy míg az első hadikölcsönjegyzés vármegyénkben 2.400,483 koronát tett ki, már a második jegyzés 3.128,650 koronára emelkedett, a mi — tekintettel arra, hogy a mostoha viszonyokkal úgyis nehéz küzdelemre utalt vármegyénknek északra fekvő jelentékeny része a harc színterébe esett s közel öt hónapig az ellen-

ség által meg volt szállva, s ennek következtében nagyrészt feldúlott és elpusztított — a hazafias áldozatkészségnek oly fényes tanújele, hogy érdemes arra, miszerint az az utókor számára buzdtó példaul leszögeztessék. Valóban megható volt azon önzellen készség megnyilatkozása, amidőn a földművesosztály némelyik tagja elhozta megtakarított kevés pénzét, hogy azt a haza oltárára kamatmentesen felajánlja.

Népfölkelők szemléje.

A honvédelmi miniszter úr — tekintettel arra, hogy több vármegyében s ezek között vármegyénkben is az 1914. évi két szemlénél a népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált népfölkelésre kötelezettek száma az országos átlagot nem érte el — 5555—1915. eln. sz. rendeletével az 1878—1890. évi és 1892., 1893. és 1894. évi születésű s alkalmatlannak talált népfölkelésre kötelezettek összeírását és pótszemlén való újbóli megvizsgálását rendelte el. Úgyszintén, miután a 18-éves népfölkelésre kötelezetteknek felhívása megtörtént, az 1915. évi II. t.-c. alapján 6000—1915. eln. számú rendeletével az 1897. évben született népfölkelésre kötelezettek összeírását és bemutatószemlére való vezetését elrendelte. Az összeírások kellő időben megtörténtek s a bemutatószemlék, illetőleg pótszemlék a vonatkozó utasítás értelmében az 1878—1890. évi és 1892., 1893. és 1894. évi születésű népfölkelésre kötelezetteknek illetőleg május 26-ikától jún. 21-ikéig, s az 1897. évi születésűeket illetőleg június 26-ikától július hó 10-ikéig terjedő időközben megtartattak.

Közlekedésügy.

A törvényhatósági közutak jelentékeny része katonai szállításokra igen erős mértékben volt igénybe véve, minek következtében azok állapota — tekintve, hogy az időjárás sem kedvezett a nagy forgalomnak — kevésbé kielégítő volt, illetve egyik-másik útszakasz erősen megrongálódott.

Az utak karbantartásán azonban részben katonai munkások, részben kirendelt közmunkaerő és az útszemélyzet is állandóan dolgozván, forgalmi akadályok sehol sem fordultak elő.

Közegészségügy.

A közegészségügyi állapot a törvényhatóság területén az elmúlt negyedévben kedvezőten volt ugyan, azonban az előző évnegyedhez képest javult, amennyiben úgy a betegségek, mint a halálesetek száma is a melegebb idő és a rendes viszonyok beálltával csökkent.

Az 1915. év első négy hónapjában kötött 73 házasság, köztük volt 13 vegyes-házasság; élve született 1633, halva 24 gyermek, és elhalt 7 éven aluli 727 és 7 évnél idősebb 911, összesen 1638 egyén, a természetes szaporodás volt 5, azaz öt egyénnel több halt el, mint a mennyi született.

Százalékokban kifejezve esett 1000 lakosra az egész évre kiszámítva 1.3 házasság, 27.8 születés, 28.7 halálozás és 0.8 szaporodás.

Az elmúlt év hasonló szakában kötött 397 házasság, köztük volt 41 vegyes-házasság, élve született 2176 és halva 35 gyermek, és meghalt 7 éven aluli 427 és 7 évnél idősebb 891, összesen 1363 egyén; a természetes szaporodás volt 813; százalékokban kifejezve esett ezer emberre 7.1 házasság, 38.6 születés, 23.9 halálozás és 14.1 szaporodás.

Ezen adatok mutatják, hogy mennyivel rosszabbak a folyó évben az egészségi viszonyok, mint a múlt évben, és míg január hóban a természetes szaporodás még 3.1% volt, februárban 5.3%-ra csökkent, márciusban 0.3% és április hóban 1.1%-ot tett ki.

Tény, hogy az egész országban az egészségügyi viszonyok a folyó évben kedvezőtlenebbek, mint az előző évben, azonban a nagy hanyatlást csak azon vármegyék mutatják, melyek közel voltak a harctérhez, vagy a melyekben az ellenség garázdálkodott.

Adjunk látszóveket katonáinknak!

Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlésére is a legbiztosabb segítőeszköz!

Küldjük el távcsőveinket hős katonáink számára a Hadsegélyező Hivatal címére (Budapest, IV., Váci-utca 38. szám).

SZÉCH

Ware H...
A Széchenyi-kö...
kapott Ware H...
moorból, Amer...
milyen kelle...
jesről a legna...
Ware Helén e...
Önökét a távol...
annak dacára, h...
sokszor beszél...
estről. Verjek...
és lélekkel önök...
boldogságot kiv...

Fo

A varázstron...
deus ex machin...
nap az égnek n...
pogány istenek...
foszlott, mint a...
gánája a fuvalon...
sincs úgy. Az e...
világa lerázta lár...
és a világtörténe...
megtörölgeti ál...
ébredve megcsó...

Igen, a csoda...
megmozdul és i...
dorlás és véron...
vandál és hún id...
felejtett koncertje...
tenger, ismét res...
sírní, mint a kis gy...
salogánydala eg...
hogy úgy mondju...
rejtőzik el a pokol...

A háború ör...
vonja mutatóit és...
a csodák kis dár...
ment tönkre, m...
háború cirkusz-ke...
az üszkök beszel...
győzné írni, mi...
Mennyit válto...

Anglia fiziognom...
a mondásából: a...
milliárd marad...
hogy milyen fell...
kenti hetvenöt m...
marni zsebeit. S...
nagyságával, neh...
egy méhkassa.

Mennyit válto...
nem egész Ázsi...
felét bíró Góliát...
dent pánszlávial...
már, legfeljebb P...
teszik. Már kezd...

Mennyire ajk...
a kiabálás vágya...
mikor Görznel...
és dagdará szúr...
orcáját?

Mennyire vált...
Már alig sóváro...
patronusával ak...
földtől.

És mennyit v...
tünk, hogy szerte...
ezerkarú polypok...
néha sorsunk fel...
a páratlanul barla...
Féltünk, hogy a...
dását és elvesz...
hatónak, bizodal...
statisztika azt mu...

SZÉCHENYI-KÖR.

Ware Helén és a Széchenyi-kör.
A Széchenyi-körtitkára napokban kedves kártyát kapott Ware Heléntől, a nagy művésznőtől Edgemoorból, Amerikából. E pár sor is bizonyítja, milyen kellemes emlékekkel távoznak el Eperjesről a legnagyobb művészek és művésznők. Ware Helén ezt írja: „Szívélyesen üdvözlöm Önöket a távolból. És biztosítom, hogy mindannak dacára, hogy éveken át nem írtunk, bizony sokszor beszélgetünk az emlékezetes eperjesi estről. Verjek csak uraim az oroszokat, szívvel és lélekkel önökkel tartunk. Sok szerencsét és boldogságot kívánunk“.

HIREK.

Fortuna szekere.

A varázstrombiták már némán pihennek, a deus ex machinák világa lejárt, nem áll meg a nap az égnek meredekjén, álomvilágba tértek a pogány istenek. Eltűnt a csodák világa, szertefoszlott, mint a pálma- és citromvilág fáta morgánája a fuvalom érintésére. És mégis, talán még sincs úgy. Az ezeréves bilincsekbe zárt csodák világa lerázta láncait, felocsudott dermedtségéből és a világtörténelem hatalmas kaleidoszkópjában megtörölgeti álmos, nagy szemét, hogy új életre ébredve megcsókolja a reggel piros uszályát.

Igen, a csoda ismét munkájába kezd. A föld megmozdul és ismét kezdődik a nagy népvándorlás és vérontás; felújulnak a gót, gepida, vandál és hún idők; Európa ismét elkezd elfelejtett koncertjét, ismét háborogni kezd, mint a tenger, ismét reszketni, mint a nyárfalevél, ismét sírni, mint a kis gyermek. A mennyország ártatlan csalóánydala egyetlen színpadi gombnyomásra, hogy úgy mondjuk minden előjelek nélkül, féltéken rejtőzik el a pokolnak mérges rekettyebokrai közé.

A háború órája már a tizenkettős szám felé vonja mutatóit és láthatatlan ujjakkal tolják előre a csodák kis démonai. Azóta mennyi hiú ábránd ment tönkre, mennyi mindent aprított össze a háború cirkusz-kocsija! Ha a halottak, a romok, az üszkők beszélni tudnának, ha volna toll, mely győzné rni, mi mindent tudnánk meg?

Mennyit változott azóta a félvilággal dicsekedő Anglia fiziognomiája, mennyit engedett már abból a mondásából: az fog győzni, akinek az utolsó milliárd marad a zsebében? Csak most látja be, hogy milyen fellegetvén épített, mikor a naponkénti *hetvenöt millió* háborús költsége kezd ki-marni zsebeit. Szégyenkezve bújik most piramis nagyságával, nehogy farkasszemet kelljen néznie egy méhkassal.

Mennyit változott azóta Oroszország, a csaknem egész Ázsiát és Európának több mint a felét bíró Góliát: lemondanak arról, hogy mindent pánszlávizáljanak. Berlinről sem álmodoznak már, legfeljebb Posenről, ezt is csak úgy titokban teszik. Már kezd félni ez a lódarázs a méhektől.

Mennyire ajkára fagy már a tüntető kedv és a kiabálás vágya az olaszoknak és franciáknak, mikor Görznel és Arrasnál testére telepszünk és dagadtra szúrjuk fulánkunkkal finom kezeit, orcáját?

Mennyire változott azóta Szerbia hangulatja? Már alig sóvárog az édes mézre, mit hatalmas patrónusával akart kicsikarni a szép, magyar földtől.

És mennyit változtunk mi is! Ha nem is féltünk, hogy szerteséjjel szednek ezek a Góliátok, ezerkarú polypok, titkos aggodalom fogott el néha sorsunk felől. Féltünk, hogy kiéhezhetnek a páratlanul barlangi medvéhez hasonló kalmárok. Féltünk, hogy a föld megtagadja tőlünk bő áldását és elveszünk. És most, hála a Mindenhatóknak, bizodalommal tekintünk a jövőbe. A statisztika azt mutatja, hogy csaknem *45 millió*

métermássa búza ígérkezik, amely csaknem kétszerese a múlt évi búzatermésnek. Kővéren sárgulnak a búzagalaszok és nehéz fővel várják a kaszát. Még a sárosi kalászok is szebben mosolyognak, mint valaha. Salamoni díszöltözetben várakoznak, hogy kékbe, kerekbe, asztalokba dülve egymásnak mesélik a Mindenható végtelen csodáit és regéljenek arról az isteni erőről, mely a Dávidfiakat Herkulesekké acélozza.

Ebjón.

A főispán Eperjesen léte idején csak d. e. 11–12 óra között fogad magánfeleket.

Soltész Imre kitüntetése.

A király Soltész Imre m. kir. csendőrszázadost, az eperjesi csendőrszárny parancsnokát, a «Signum laudis» tulajdonosát, a háború kitörése óta tett kiváló katonai szolgálatai elismerésül, a hadidíszítményes III. oszt. katonai érdemkereszttel tüntette ki.

Lehetetlen egyszerűen a legmagasabb helyről jött katonai kitüntetés rövid regisztrálásával megelégednünk.

Meg kell, hogy hajtsuk elismerésünk polgári lobogóját is Soltész Imre előtt, akit rövid néhány évi itt-tartózkodása idején nemcsak mint mintakatonát, de mint mint a társadalmi embert is megtanultunk becsülni és szeretni. Nem akarunk most kitérni az ő hivatali és hivatalán kívül teljesített kitűnő szolgálatai méltatására, sem mint igazságos, méltányos, jószágos, de egyben legkérelhetetlenebb parancsnokot bemutatni; ennek legilletékesebb s legméltányosabb elismerése éppen a magas kitüntetés, mely mellét ékíti. Csupán annak az osztatlan öröme, annak a páratlan megbecsülésnek és szeretetnek akarunk visszhangja lenni, mely e kitüntetés nyomán társadalmunkban kél, illetve mellyel az ő kedves modorú, igazságszerető, férfias egyéniségét körülvevesszük.

Örömünk kettős, mert szűkebb hazánk szülőtte kitüntetésének örülünk s mert elismerését látjuk nemcsak katonai, hanem hazafias polgári erényeinek is e kitüntetésben.

Hősök jutalma. A király *Spányi* Arturt, lapunk volt munkatársát, a cs. és kir. 18-ik ágyúezred zászlósát az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért kis ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. *Spányi* Arturt a háború az újságírói asztal mellől szólította hadba s a mozgósítás első percétől — rövid 3—4 heti betegeskedési időtől eltekintve — a harctéren szolgálja hazáját. Amily lelkes, munkás katonája volt a közéletnek, épp oly lelkes, hős katonája a harctérnek, hol számos esetben bizonyította be, hogy helyén van a szíve.

Elhalálozások. F. évi július 11-ikén halt meg berzeviczei és kakaslovnici *Berzeviczy* Szilárd. A megboldogult hült tetemét július 13-ikán helyezték örök nyugalomra a helybeli sírkertben, a róm. kath. egyház szertartása szerint. Ő egyébként atyja Berzeviczy Zsigmondnak, a hegyvidéki kirendeltség vezetőjének és miniszteri osztálytanácsosnak.

Július 12-ikén halt meg *Szlavkovszky* Károly 76-éves korában. Temetése júl. 14-ikén ment végbe.

Heinz Lenke, élete 22-ik évében, hosszas szenvedés után, július 15-ikén Eperjesen meghalt. Temetése a róm. kath. egyház szertartásai szerint júl. 17-ikén nagy részvét mellett ment végbe.

Hősök jutalma. A király *Grieger* Jenőt, a cs. és kir. 18-ik ágyúezred hősi halált halt hadapródját és *Kissócsi* Pált, ugyanezen ezred zászlósát, az ellenség előtt tanúsított vitéz maguktartásáért ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

A tüdőbeteg katonáért. A sajtó csak a legújabb időben kezd behatóbban foglalkozni a tüdőbeteg katonák szomorú sorsával. Mi sem zárkozhatunk el a kérdés elől, annál is inkább, mert ez rendkívül nyomós és fontos. Ha abban a helyzetben lennénk, mint Németország, melynek száznál több szanatórium áll rendelkezésére, akkor ezen katonák gyógykezelése sem ütköznék nagyobb nehézségekbe, minthogy azonban nálunk, fájdalom, csak négy szanatórium létesült mindeddig, a feltétlen elintézést megkívánó ügy így nagy mértékben a közönségtől várja minél hamarábbi rendezését. Ez ügy elodázhatatlan elintézése kötelességünk elsősorban azért, mert ők azok, akik fáradságot nem kímélve, küzdöttek jólétünkért, másodsorban pedig azért, mert ezzel csak megakadályozzuk a tuberkolózis — «népbetegség» — terjedését. A József Kir. Herceg Szanatórium-Egyesület, mint tüdővész ellen védekező országos szervezet, azt tűzte ki maga elé feladatul, hogy tüdőbeteg rokkant katonák részére gyógyítóintézeteket emel s erre a célra adománygyűjtést indít. A nemzetnek, az ország közönségének a kötelessége, hogy segítő kezet nyújtson feléjük. Az egyesület kéri, hogy a nagylelkű adakozók adományait, legyenek azok akár csak filléryiek is, a József Kir. Herceg Szanatórium-Egyesület központjába (Budapest, IV., Sütő-u. 2.) küldjék.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Sorozás. Július 8-ikán a népfölkelési szemlén az 1897-beliek közül 57 eperjesi és 70 idegen fiatalembert soroztak be.

Nyilvános nyugtázás. Az orosz betörés sújtotta sárosvármegyei lakosok javára adományoztak: Péchy Elemérné, Pécsújfalu 30 kor.; Bartossik Ignác 10 kor.; az eperjesi róm. kath. templom gyűjtése 341-20 kor.; eperjesi szt. Ferenc-rendi zárda gyűjtése 47-35 kor.; Téglássy József alsósebesi róm. kath. lelkész gyűjtése: özv. gróf Wengerszky Hugóné 400 kor., alsósebesi róm. kath. hívek 274-90, kellemesi róm. kath. hívek 219, fintai róm. kath. hívek 120-30, felsősebesi róm. kath. hívek 42-40 kor., összesen 1056-60 kor.; Kirchmayer Vilmos gyűjtése Eperjesenyicze 94-30 kor.; Künzl Lajos gyűjtése Szinyeújfalu, kilencven tételben 203-20 kor.

Tűzeset. Július 14-ikére eső éjjelen *Hartmann* Adolf háza ismeretlen okból kigyulladt s a teteje leégett. A ház biztosítva volt.

A vak katonák javára újabban a következő adományok érkeztek be: a Hegyvidéki miniszteri kirendeltség tisztikarától — koszorúmegváltás címén — 25 kor., Makucz Jenő zászlóstól 5 korona.

Nyugtázás. Id. Berzeviczy Béla úr és neje Hámor, koszorúmegváltás címén 40 kor.-t adományozott az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegyletnek, mely nemesszívű adományért hálás köszönetet mond az *elnökség*.

Baleset. Július hó 5-ikén *Trohán* György napszámosfú Bajoron az erdőből fát fuvarozott; a szekér felfordult s a fa reáesve, eltörte a jobbkarját. A fiút az eperjesi kórházban gyógykezelik.

A nyári járványok ellen főerőnk a tisztaság. Minden hely, ahol a közönség megfordul, tartózkodik, takarított legyen. A tisztaság megöli a betegségek csíráit.

A Vöröskereszt-kórház Intéző-Bizottsága július 24-ikén, szombaton, d. u. 5 órakor a kórház orvosi szobájában ülést tart.

«A Társaság.» Az e heti számban Lázár István folytatja érdekes napkeleti történetét, a «Ruth»-ot, amelyhez ez alkalommal is művészi illusztrációt készített Márton Ferenc. Dobay István befejezi «Konstantinápolyi élmények» című színes útitárcáját. Ambrus Zoltán a háború meglepetéseiről ír egy igen érdekes cikket. Ezenkívül Buttyán Vilma bájos novellája, Novotny Ernő érdekes harctéri karcolata, a «Miért?» című rovat mindig megkapó aktualitásai, Gáthy Ernő hangulatos szép költeménye, továbbá divatlevél és könyvszemle egészítik ki az egyre szélesebb körben ismert és kedvelt lap legújabb számának tartalmát. A TÁRSASÁG előfizetési ára egész évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritz-szálló.

Talált tárgyak. Stoffán Ferenc eperjesi cipész a hét folyamán 740 koronát talált. Továbbá a napokban talált egy retikült Lichvár Géza V-ik oszt. gimnázista tanuló. A tárgyak tulajdonosai tegyenek jelentést a rendőrkapitányságnál.

Elveszített pénztárca. Július 17-ikén vesztett el K. I. joghallgató egy sárga pénztárcát, melyben 940 kor. és különböző más tárgyak voltak.

Nyers bőrök bejelentése. A kereskedelmi és iparkamara felhívja a nyers marhabőrök és a nyers lőbőrök termelésével vagy eladásával foglalkozókat a m. kir. minisztériumnak 2375—1915 számú rendeletére, amely szerint készleteiket a bőripari központnak felajánlani tartoznak, azzal, hogy az ajánlathoz szükséges űrlapok a kereskedelmi és iparkamara hivatalában lesznek megkaphatók.

Egy kis tévedés. A hét egyik napján sárga plakátok jelentek meg a hirdetőoszlopokon. A plakát «Náci»-t reklámozza, a Royal-orfeum idei színdarabját, amely szombaton és vasárnap kerül bemutatásra az Urániában, azonban nem ezen a héten, hanem július 24—25-ikén, jövő szombaton és vasárnap. Elsőrangú attrakció ez, amelyet kétségtelenül mindenki végig fog nézni, annál is inkább, mert erre a két napra a helyárak nem lesznek felemelve. Továbbá még egy elsőrangú Doritt Weixler-vígjáték is kerül műsorra, amely a budapesti Mozgóképtájon idei szezonjának számottevő slágere volt. Ugyancsak rendkívüli három napja lesz az Urániának július 27., 28., 29-ike, amikor Ihász Lenke és Limé Bélával a főszerepben bemutatásra kerül az idény legizgalmasabb bűnügyi slágere, a «Gyilkos nő». Akik ezt a szeccset látták Budapesten, mind elragadtatással nyilatkoztak erről az irodalmi

műről és Ihász Lenke művészetéről, aki egy apacsleány szerepében páratlant produkál, valamint Limé Béláról, aki a legtökéletesebb detektív. E három napnak még egy nagy szenzációja lesz: minden előadáson fellép Roland Róbert, aki a magyar artistavilág büszkesége, s aki a legutóbbi württembergi szereplése után II. Vilmos württembergi király előtt külön előadást rendezett és kitüntetésben részesült.

Ne várjuk be a hivatalos intézkedéseket, mindenki tegye meg a járványok ellen a kötelességét; saját magát, a családját védi vele!

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az a mai ismereteink szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ára: nagy üveg 2 kor., kis üveg 120 kor.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

A «Vasárnapi Ujság» július 11-iki száma galíciai győzelmes harcainkból közöl sok képet. Ezek egy része a visszahódított Przemyslől és az ottani életéről mutat érdekes részleteket és pillanatokat, másik része pedig vitéz csapatainknak Lembergbe való bevonulása alkalmával készült. Rendkívül érdekes képeket közöl e szám a dardanellai harctérről, közölve egy sereg elsüllyesztett ellenséges hadihajó képét is, továbbá a nyugati harctérről a németek harcaiból. Szemere György «Két leány» című regényének és Strug András «Egy bomba története» című regényének folytatását közli e szám, melynek tartalmát még sok érdekes aktuális kép és cikk egészíti ki a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. — A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 korona, a VILÁGKRÓNIKÁ-val

együtt 6 korona. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetemutca 4.). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Ne ijedjünk meg, de féljünk és óvatosak legyünk a járványokkal szemben!

TANÜGY.

A közigazgatásnál segédkező tanítók.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek azon intézkedése folytán, mely szerint a jelen rendkívüli állapotban a közigazgatási hivataloknál felhalmozódott irodai munkákhoz kiegészítőleg a népiszkolai tanítók is igénybevehetők, a vármegye alispánjának a kir. tanfelügyelőséghez intézett megkeresése alapján történt intézkedés értelmében kiegészítő irodai szolgálatra beosztottak a következő tanítók, ú. m.: az eperjesi vármegyei központi hivatalhoz *Petz Károly* róm. kath. és *Rausnitz Mór* izr. el. isk. helybeli tanítók; a giráltyi járási főszolgabírói hivatalhoz *Jesztrebényi Gyula* ottani áll. isk. igazgató; a giráltyi körjegyzői hivatalhoz *László Izák* és *Zsábkáné Gyarmathy Magdolna* ottani áll. isk. tanító és tanítónő; a radomai körjegyzőséghez *Karaffa Tivadar* sáponyi g. kath. isk. tanító; a remenyei körjegyzőséghez *Bandolay Mihály* ottani g. kath. isk. tanító; a kurimai körjegyzőséghez *Wott Rezső* ottani r. kath. tanító; a komlóskeresztesi körjegyzőséghez *Megyesi Emil* mészégető g. kath. isk. tanító, aki jelenleg Komlóskeresztesen tartózkodik és a kiegészítő munkára önként is vállalkozott; a margonyai körjegyzőséghez *Mikulás Andor* ottani ág. hitv. ev. isk. tanító; a turinai körjegyzőséghez *Gálóczy Rezső* ottani közs. isk. tanító; a héthársi körjegyzőséghez *Szeghő István* jelenleg Hétháron lakó alsókomárnoki áll. isk. tanító; a palocsai körjegyzőséghez *Mikó Dániel* ottani áll. isk. tanító és a csécsi körjegyzőséghez *Spénik László* ottani g. kath. isk. tanító.

Állomáshelyre való visszahelyezés.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Díoszeghy Emma* és *Csehi Ilona* bártnai áll. óvónőket — kik az oroszoknak megyénkbe történt betörése folytán állomásukon nem maradhattak s emiatt áthelyeztettek — az eddigi állásukra visszahelyezte, vagyis az áthelyeztetésükre vonatkozó rendeletet hatályon kívül helyezte.

Segélyek. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Hladonik Mihály* eperjesi lakos, nyug. tanító részére 60 koronát és *Krivka János* alsóodori lakos, nyug. tanító részére 50 koronát engedélyezett segély címen.

EPERJESI BANKEGYLET, EPERJES,

az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Befizetett alaptőke és tartalékalapok 1.700.000 korona.

Mint a magy. kir. postatakarékpénztár megbízottja, az 1761—1915. M. E. számú kormányrendelet értelmében a gazdák folyó évi terméséből várható

búza-, rozs-, árpa-, zab- és repce-terményeire, a kormányrendeletben meghatározott feltételek mellett

terményelőleg-kölcsönöket

folyósít az intézet, és az érdeklődőknek a közelebbi feltételekről szívesen szolgál felvilágosítással.

Elfogadunk előnyös kamatoztatás mellett **betéteket** takarékbetét könyvre és folyószámlára, melyek a moratorium tartama alatt **minden felmondás nélkül** lesznek visszafizetve.

Veszünk előnyös árban **márka, dollár, rubel** és egyéb külföldi pénzeket.

Az 5 $\frac{1}{2}$ % és 6%-os hadikölcsön-kötvények és egyéb tőzsdei és vidéki értékpapírok vételét és eladását előnyösen közvetítjük és azokra kedvező kamatláb mellett

nyújtunk. **kölcsönöket**

Ékszerek, értékpapírok, okmányok és egyéb értékek megőrzésére pánccsaszobánkban

safe-rekeszeket adunk bérbe.

Adomány
palonczi áll. óvónő a vármegyei közigazgatásba, megküldött be, meg Margitkájának tanfelügyelőség minisztériumához, hogy azt a hozott esett magyarázattal fordítsák.

Tépesek

Sitányi Mária tanítónő sebesült meg, megküldött be a vármegyei tanfelügyelőség minisztériumához, hogy azt a hozott esett magyarázattal fordítsák.

Szabadság

miniszter *Schwab* iskolai tanítónő meghosszabbított.

Használjunk

Helyettes

tótsvári óvónőként nyugdíjaztatva, óvónő kinevezetelt *Csernek Margit* óvodánál már eddig.

Felsőbb tanítók

kiegészítő szünidei közoktatásügyi miniszternek, hogy az elemi néptanítók és tanügyi hatóságokra legyenek idejében, amikor a tanítók elfoglaltsága miatt, hogy a tanítás egyéb okoknál fennmaradásáért felelősséget vállaló tanúsított hazafias készséggel kivessék, amely a háború közoktatási hatóságok nehezedik. Az elemi

Árjegyzékek, értesítők, könyvek, papírok, pénzlevelek, utalványok

KÖ

KÖ

KÖ

Díszművek, sorok, tánc és esketés hivatalok, nyomtatványok, szín

Adománygyűjtés. Özv. Langer Vilmosné palonczai áll. óvónő az özvegyek és árvák részére a vármegyei kir. tanfelügyelőséghez 20 koronát küldött be, melyből 10 korona a kis leányának, Margittájának a gyűjtése. Az összeget a kir. tanfelügyelőség a jelzett célra a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalához juttatta, hogy azt a hozott határozat értelmében a hadban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái javára fordítsák.

Tépesek sebesült katonák részére. Sítanyi Mária kapivágási róm. kath. elemi isk. tanítónő sebesült katonáink részére 3 kiló tépést küldött be a vármegyei kir. tanfelügyelőséghez. Átadott az eperjesi Vöröskereszt-kórháznak. Ezzel megmutatta nevezett tanítónő, hogy a nagy iskolai szünetekben is módot talált a tépesek készítése körüli tevékenység kifejtésére.

Szabadság. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Schweitzer Mária bártfai polgári leányiskolai tanítónő szabadságát szeptember 1-jéig meghosszabbította.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Helyettes óvónő. Szabóné H Etelka tótsóvári óvónőnek július 1-jétől kezdődőleg történt nyugdíjaztatása folytán az óvodánál az új óvónő kinevezetéséig a helyettesítés ellátásával Csernák Margit okl. tanítónő bízott meg, ki az óvodánál már eddig is sikerrel helyettesített.

Felsőbb tagozatú népokt. tanerők kisegítő szüneti munkássága. A vallás- és közoktatásügyi miniszter már intézkedett aziránt, hogy az elemi népiskolai tanítók a közigazgatási és tanügyi hatóságoknak munkálataikban segítségükre legyenek a folyó iskolai év nagy szünetében, amikor a tanítóságnak az iskolában való elfoglaltsága szünetel. Nem is lehet benne kétség, hogy a tanítóság azon tagjai, akik koruknál vagy egyéb okoknál fogva a nemzet létérdekéért és fennmaradásáért folyó nagy küzdelemben katonai minőségben részt nem vehetnek, az eddig is tanúsított hazafias lelkesedéssel és önzetlen áldozatkészséggel kiveszik részüket azon munkából, amely a háborúból kifolyólag a tanügyi és a közigazgatási hatóságokra fokozott mértékben nehezedik. Az elemi népiskolai tanítóságnak ál-

dozat-készségéhez hasonló önzetlen gondolkodásra és tette valló készségre számít ezúttal a miniszter a felsőbb tagozatú népokt. és egyéb intézetek tanerőinél is. Amennyiben a tanügyi hatóságok, akár pedig a közigazgatási hatóságok hozzájuk fordulnának oly megkereséssel, hogy a tömeges munkának elvégzésére segítségükre legyenek, hazafias felelősséggel álljanak most is az említett hatóságoknak rendelkezésére, sőt ajánlják fel önként jelentkezéssel is ezen hatóságoknak szolgálataikat és teljesítsék odaadással és hazaszeretettel azt a munkát, amelynek elvégzése éppúgy előfeltétele és biztosítéka a nagy küzdelem sikerének, mint a munkának jól végzett azon másik része, amelyet tanártársaik jó gygyverrel kezükben végeznek a harctéren. Hogy azonban ezen munkálatokra a tantestület tagjai igénybevehetőek legyenek, a rendelet szerint szükséges, hogy a nagy szünetnek tartama alatt is állomáshelyükön tartózkodjanak és — az illetékes tanügyi hatóságnál történt bejelentés után — csakis az esetben távozzanak onnan, ha azt elkerülhetetlen kényszerítő körülmények követelik. Ebben az esetben tartózkodási helyüket az intézeti igazgatónak be kell jelenteniök, hogy ha a közszolgálat érdeke úgy kívánja, visszahívhatók legyenek.

Felelős szerkesztő: Dvortsák Győző. Kiadótulajdonosok: Koós Ernő és Frigyes.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1915. évi július hó 1-jétől.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	r.	4 ²⁵	d.12 ²⁶	e.	6 ²⁶
Hernádtihany	"	"	"	"	"	"
Hernádszentiván	"	"	4 ³⁸	"	"	6 ⁵⁵
Terebő	"	"	"	"	"	"
Abos	érk.	"	4 ⁴⁸	12 ⁴⁴	"	7 ¹⁵
Abos	ind.	"	4 ⁵⁹	12 ⁵⁵	"	7 ³⁵
Eperjes	érk.	"	5 ²⁴	1 ²⁹	"	8 ³¹
Eperjes	ind.	"	6 ¹⁵	"	"	10 ⁰¹
Nagysáros	"	"	6 ³⁶	"	"	10 ³⁴
Kisszeben	"	"	7 ²⁵	"	"	11 ²⁵
Héthárs	érk.	"	7 ⁵⁵	"	"	11 ⁵⁸
Héthárs	ind.	"	8 ¹⁷	"	"	12 ¹⁷
Pusztamező	"	"	8 ⁵⁵	"	"	1 ¹⁵
Orló	érk.	"	9 ¹⁵	"	"	1 ³⁵

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	ind.	r.	—	e.	3 ⁵⁶	du.1 ¹⁰	—
Pusztamező	"	"	—	"	4 ²⁸	"	1 ³⁰
Héthárs	érk.	"	—	"	5 ⁰⁴	"	1 ⁵⁵
Héthárs	ind.	"	—	"	5 ²⁰	"	2 ¹⁵
Kisszeben	"	"	—	r.	6 ⁰³	"	2 ⁵⁰
Nagysáros	"	"	—	"	6 ⁴³	"	3 ¹⁵
Eperjes	érk.	"	—	"	7 ⁰⁴	"	3 ³⁰
Eperjes	ind.	"	6 ²⁰	"	8 ³⁴	"	3 ⁵⁵
Abos	érk.	"	6 ⁴⁶	"	9 ³⁰	"	4 ²⁷
Abos	ind.	"	7 ¹⁸	"	9 ⁴²	"	4 ⁵⁷
Terebő	"	"	7 ²²	"	"	"	5 ¹¹
H.-Szentistv.	"	"	7 ³⁰	de.10 ⁰⁵	"	"	5 ¹¹
Hernádtih.	"	"	7 ³⁶	"	"	"	5 ¹¹
Kassa	érk.	"	7 ⁴¹	"	10 ²⁵	"	5 ¹⁵

A Kassáról este 6 ó. 26 p.-kor induló és az Orlóról éjjel 3 ó. 56 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes	ind.	r.	5 ⁴⁰	d.u.1 ³⁴	e.	9 ⁰⁵
Sebeskellemes	"	"	5 ⁵⁰	"	1 ⁴⁴	9 ¹⁵
Alsósebes	"	"	5 ⁵⁷	"	2 ⁵¹	9 ²¹
Kapi	"	"	6 ⁰⁸	"	2 ⁰²	9 ³³
Fulyán	"	"	6 ¹²	"	2 ⁰⁷	9 ³⁷
Töltszék	"	"	6 ²⁰	"	2 ¹⁵	9 ⁴⁵
Deméte	"	"	6 ²⁴	"	2 ¹⁹	9 ⁴⁹
Magyarraszlavicza	"	"	6 ⁴⁷	"	2 ⁴¹	10 ⁰⁷
Oszikó	"	"	6 ⁵⁷	"	2 ⁴⁹	10 ¹⁴
Hertnek	"	"	7 ²⁰	"	3 ⁰²	10 ³⁸
Kolossó	"	"	7 ³⁹	"	3 ¹⁹	10 ⁴⁴
Bártfa	érk.	"	7 ⁵⁰	"	3 ³⁰	10 ⁵⁵

Bártfa—Eperjes.

Bártfa	ind.	r.	5 ⁴⁵	d.u.1 ⁵⁰	e.	8 ⁰⁰
Kolossó	"	"	5 ⁵⁷	"	2 ⁰²	8 ¹²
Hertnek	"	"	6 ¹⁵	"	2 ¹⁹	8 ³¹
Oszikó	"	"	6 ²⁹	"	2 ³³	8 ⁴⁹
Magyarraszlavicza	"	"	6 ³⁸	"	2 ⁴⁴	9 ⁰²
Deméte	"	"	6 ⁵²	"	2 ⁵⁸	9 ¹⁶
Töltszék	"	"	6 ⁵⁶	"	3 ⁰²	9 ²⁰
Fulyán	"	"	7 ⁰³	"	3 ⁰⁸	9 ²⁶
Kapi	"	"	7 ⁰⁸	"	3 ¹⁴	9 ³²
Alsósebes	"	"	7 ¹⁸	"	3 ²⁴	9 ⁴²
Sebeskellemes	"	"	7 ²⁵	"	3 ³¹	9 ⁴⁹
Eperjes	érk.	"	7 ³⁴	"	3 ⁴⁰	9 ⁵⁸

Legjobb eredményt

□□□ érünk el, ha □□□
az EPERJESI LAPOKban
□□□□ hirdetünk! □□□□

Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- s intézkedések, címkék, bárczák, üzleti könyvek, cégkártyák, levelezőlapok, csomagoló-papírok, reklámcsédulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóúrlapok, zárszámadások, utalványok stb., czégnomással, több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek - Ugyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb. Ezek előállításához legújabb betűanyag. Nagy klisékészlet. Villamos- és benzinmótorerő-berendezés.

□ KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET □

KÖSCH ÁRPÁD :: EPERJES

□ PAPIR- ÉS ÍRÓSZER-RAKTÁR □

Díszművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, táncrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek, köz- és magán-hivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítására több-színű, valamint másolónyomással is.

Egyházi, tanügyi, közigazgatási s más hivatalos nyomtatványok raktára. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. Háztartási könyvek. Költségvetések — készítenő nyomtatványokról — postafordultával. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítünk. • Előfizetések felvétele bármely hírlapra.

ER

Előfizetési ár
Egész évre . . . 12
Félre 6
Negyedévre . . . 3
Hirdetési díj: Egyhas-
petítor egyszeri hird-
15 l. Közlemények sorá

Az élet

Csodálatos e-
mondásokkal,
mokkal. Már
az emberi élet
merő ellenmond-
vum, a másik
mélységes titok
való viszonya?
látászögéből és
nem a hitnek
csüggesztően ső
Ha a túlvil-
nélkül szemlélt-
kész a szatira.
életű lény szü-
magát vagyon,
csőség után s
bánatosan sóhaj-
vel, hogy mind-
végigszenvedett,
De hát akkor m-
Ha hit nélkül te-
halállal befejezet
üres szappanbub-
akkordnak tűni-
nincs zenei érzék-
kodik egy látszó-
hallatára, csak

TÁ

Költő

Magambamély
Kis, meghitt,
Egyik versem

Ki adhat

Talán erőm,
Hogy magam
Nem ismerék
Földi féregbe
Istennek pedi-
Szemébe is n-
Miért vizsgálg

Címer? Csalá
A «felső tíze-
Humorban, C
Góta Alman

Ki adhatna h
Kitüntetés av
Anélkül, hogy
Félreverje a h
Az Ember-me

Kiadó lakás.

4-szobás utcai lakás szép verandával, kerttel, Szél-utca 10. szám alatt

augusztus 1-jére kiadó.

Ugyanott kiadó 2-szobás lakás is.

Közelebbi megtudható Atlasz Samu úr üzletében.

Értesítés.
Van szerencsénk a t. Gazdaközön-
ség becses tudomására hozni, hogy
Fejér József úr hadbavonulása folytán,
kerületi képviselőtünket **FODOR
IGNÁC** kassai terménykereske-
dőre, a Strasser és König-cég kép-
viselőjére ruháztuk át.

Magyar királyi Államvasutak
Gépgyára Vezérügynöksége.

Egy jó házból való 14-éves fiú

kereskedőtanulónak

ajánkozik.

MÖLLER EGYED, NAGYSÁROS.

PASZTERNÁK MANÓ

bútorszállítási vállalat :: Eperjes

Iroda Fő-u. 144. Lakás Kovács-u. 14. Telefon 105.

Költözködések

szakszerű, pontos lebonyolítása hely-
ben és vidéken.

Elektrotechnikai

szakiskola

laboratoriummal és tan-
műhellyel összekötve.

**Műszaki tanintézet az összes
elektrotechnika és gépépítészeti**

részére mindazoknak, kik magukat elektro-
technikusoknak (gyári hivatalnok stb.) elmé-
letileg és gyakorlatilag (2 évfolyam alatt)

kiképeztetni akarják.

Felvételi életkor: 14. évtől 20. évig.

Előképzettség: 4 középiskola, vagy polgári-
iskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az igazgatóság: Pozsony, Széchenyi-
utca kívánatra prospektust, sorrendet stb.
küld és felvilágosítással szívesen szolgál.

Nagyszerűen bevált a harctéren küzdőknel és
általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok,
mell- és hátfájás stb. eseteiben
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capsici
compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege 1 —80, 140, 2—
Kapható gyógyszerárakban vagy közvet-
lenül az „Arany oroslánc” címzett
Dr. Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága I. Elisabethtstr. 5.
Naponkénti szétkölés.

**Steckenpferd-
liliumtejszappan**

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő
ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gond-
zásában való fölülmulthatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél!
Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen
nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére!
Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogeriákban,
illatszertüzekben stb.
Hasonlóképen kitanó Bergmann Manera liliumkrémje (80 fillér
egy tubus). Kitanó szer női kezek gondozására.

Bútorszállításokat szabad,
zárt és
nyitott
kocsikban

valamint mindenmú árúk szállítását
helyben és vidéken jutányos árak mellett vállal

BIRKENBAUM ADOLF

katonai kincstári szállító, Eperjes. Telefon 34.

Az Eperjesi Takarékpénztár

pánccszobájában

SAFE-REKESZEK

bérelhetők.

Pénzt és munkát
takarít meg, ha

hirlapjait

KÖSCH ÁRPÁD
papírüzletében
fizeti elő!

Zborói Takarékpénztár Részvénytársaság.

Meghívó. A Zborói Takarékpénztár Részvénytársaság részvényeseit ezúton tisztelettel meghívja a folyó évi július hó 25-ikén délután 2 órakor, a saját helyiségében tartandó

IV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI: 1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1914. üzleti évről, zárszámadások és mérleg előterjesztése, valamint a tiszta nyereség hovatfordítására vonatkozó intézkedés. — 2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjai részére a felmentvény megadása. — 3. Az igazgatóság 3 tagjának választása. — 4. Indítványok.

Kivonat az alapszabályokból: 17. §. Minden részvény egy szavazatra jogosít, de 20-nál több szavazatot senki, sem saját nevében, sem meghatalmazás alap-
ján, sem e két minőségben együtt nem gyakorolhat. — 18. §. Részvényesek, kik szavazati jogokkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel
együtt legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a társaság pénztáránál letenni. — 19. §. Közgyűléseken csak személyesen megjelenő, önjogú, oly részvényes
gyakorolhat szavazati jogot, kinek részvénye legkésőbb a közgyűlést megelőzőleg 3 hónappal nevére iratott s a részvénykönyvbe bevezetett. A részvényes írásbeli
felhatalmazott által is képviselheteti magát, de a meghatalmazottnak szintén részvényesnek kell lennie.

Cselekvő vagyon	MÉRLEG-SZÁMLA.	Szenvedő vagyon	Veszteség	EREDMÉNY-SZÁMLA.	Nyereség
Pénztárkészlet	87 54	Részvénytőke	60000 —	Tiszti fizetések és lakbérek	3964 88
Váltók	259606 96	Ált. tartalékalap*	6088 —	Üzleti költség	1265 71
Folyószámla-adósok	7985 43	Kül. tartalékalap	1164 —	Takarékbetétek kamatai	8011 01
Jelzálog	13670 —	Takarékbetétek	184594 61	Tőkekamatadó	802 10
Óvásdíj-előleg	69 49	Biztosított betétek	4500 96	Visszleszámítási kamat	1441 13
		Visszleszámítás	17807 60	Házbér	250 —
		Függő tételek	2230 22	Állami és községi adó	1778 14
		Tőkekamatadó	382 80	Leírás berendezéseknél	1900 —
		Fel nem vett osztalék	377 —	Nyereség	3331 59
		Adó	942 64		
		Nyereség-egyenleg	3331 59		
	281419 42		281419 42		22778 36

* A mostani dotációval a tartalékok 8383-79 koronára emelkednek.
Dr. Fuchs Lipót Dr. Bettlheim Alfréd. Rapaport Saul. Reichman Pinkász. Reich Lázár. Landau Mózes. Ifj. Weinberger József. Seltenreich H. L.
Kapiszinsky Emil, elnök. A felügyelő-bizottság: Deutsch Juda. Kohn Pinkász. Friedman Izsák. Fischgrund Samu, ügyvezető.

Nyomatott Kösch Árpád könyvnyomtató-intézetében, Eperjesen.